

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet
Mail: klimafremskrivning@kefm.dk

Fjernvarmens Hus
Merkurvej 7
DK-6000 Kolding
Tlf. +45 7630 8000
mail@danskfjernvarme.dk
www.danskfjernvarme.dk
cvr dk 55 83 10 17

Dansk Fjernvarmes høringssvar til Klimastatus og -fremskrivning 2024 (KF24)

21. maj 2024
Side 1/4

Dansk Fjernvarme kvitterer for muligheden for at afgive høringssvar til Klimastatus og -fremskrivning 2024 (KF24). Vores bemærkninger til udvalgte kapitler fremgår herunder.

Vedr. kapitel 1, afsnit 3.3, Grøn Gas

Det fremgår af afsnittet, at ledningsgasforbruget i de danske husholdninger og virksomheder fra 2029 forventes at være 100 pct. grønt. Samtidig pålægges stadig højere afgifter på den opgraderede biogas, som transporteres i ledningsnettet, hvilket også fremgår af afsnittet. Disse to udviklinger er modstridende.

I fjernvarmesektoren går udviklingen i retning af, at ledningsgas hovedsageligt anvendes til spids- og reservelast. Det indebærer få driftstimer, og økonomien i de pågældende anlæg er derfor i mange tilfælde vanskelig at få til at hænge sammen. Der er tale om anlæg, som også bidrager til balancering af elnettet ved regulerbar (og ikke mindst vejruafhængig) elproduktion (kraftvarme), men også indirekte ved fra forbrugssiden at kunne gøre en del af elforbruget i fjernvarmen fleksibelt ved at de gaskedler kan sættes i gang, når der er behov for opregulering (afbrud af elforbrug) på elmarkedet. Her kan gaskedler overtage varmeproduktionen fra fx elkedler og varmepumper i den periode, hvor der er høje elpriser og behov for lavere elforbrug for at balancere elnettet. Fjernvarmen spiller dermed en vigtig rolle ift. vores elforsynings sikkerhed og som et bidrag til at sikre stabile, lave varmepriser. Derfor er det afgørende, at der skabes et tilstrækkeligt økonomisk incitament til, at disse anlæg fortsat kan være til rådighed for både varme- og elmarkedet, og det er helt oplagt at starte med, at grøn gas ikke skal beskattes som om det var sort.

Vedr. kapitel 23: El og fjernvarme

Dansk Fjernvarme bemærker fremskrivninger af el-kapaciteten, hvor vind- og solcelleproduktionen stiger, mens den vejruafhængige regulerbare elkapacitet udfases. Dette kan udfordre effektbalancen og dermed også elforsynings sikkerheden. Dansk Fjernvarme anbefaler en hurtig politisk stillingtagen til behovet for regulerbar elproduktion. De eksisterende kraftvarmeanlæg er velegnede og samfundsøkonomisk attraktive til understøtning af effekttilstrækkeligheden i forhold til investering i nye anlæg. En stor del af de eksisterende kraftvarmeanlæg kan under de nuværende rammebetingelser forventes skrottet i

de kommende år, og for flere anlæg er beslutningerne nært forestående. Dansk Fjernvarme anbefaler derfor en snarlig stillingtagen til, om disse anlæg bør bevares.

Side 2/4

Vedr. kapitel 25: Affaldsforbrænding

Affaldsmængderne i fremskrivningen er større end i de tidligere vurderinger. Forklaringerne er, at Miljøstyrelsen er gået over til at anvende en ny model til fremskrivningen, hvor man medtæller energiudnyttelse af have/parkaffald, farligt affald og slam, hvor affaldets brændværdi er højere pga. udsortering af madaffald, og hvor man desuden forventer mindre genanvendelse end i tidligere fremskrivninger.

Konklusion på fremskrivningen bliver i forlængelse heraf, at de danske mængder af affald til forbrænding forventes at passe til forbrændingskapaciteten i Danmark fra og med 2025, og at der desuden forventes underkapacitet ift. mængderne i Danmark fra 2032.

Det indebærer, at formålet, forudsætningerne og tidspresset for hurtig indførelse af den konkurrencemodell for affaldsenergien, som blev vedtaget i juni 2023, nu er væk, og at der tilbage står en række uløste problemer ved modellen. Det giver mulighed for, at man kan stoppe op, tænke sig grundigt om og overveje, om vi kan få de bedste resultater for borgerne, klimaet og samfundet ved at fortsætte med modellen, ved at lave forbedringer i modellen eller ved helt at rulle modellen tilbage.

Dansk Fjernvarme skal på det kraftigste opfordre ministeriet til at orientere forligskredsen bag indførelsen af konkurrencemodellen om, at de forudsætninger, som blev oplyst for forligskredsen forud for vedtagelsen, nu er bortfaldet, og at det giver mulighed for, at man som minimum kan lave en række forbedringer i den vedtagne model (ved fx at forlænge tidsfrister for udbuddene, aflyse udsigten til efterfølgende stramninger samt sørge for, at affaldsvarmeprisloftet afspejler konkurrencedygtige varmepriser, og at regningen for konkurrencen ikke ender hos tilfældige danskere) eller helt rulle modellen tilbage.

Vedr. kapitel 27: Husholdninger

Dansk Fjernvarme anerkender, at der er betydelig usikkerhed forbundet med udfasningen af naturgas. Dansk Fjernvarme estimerer, at ca. 100.000 gasfyr sendes sikkert på pension efter godkendte projektforslag i 2021-22. Hvis de yderligere 140.000 potentielle gasfyr, skal sendes på pension og erstattes med fjernvarme, kræver det, at staten melder klart ud til de danske gasfyrsejere, at slutdato på gas til rumopvarmning er senest i 2035.

Derudover skal der igangsættes initiativer, der stopper salg og installation af gasfyr i nye huse i den individuelle opvarmning fra 2025. Samtidig skal der etableres økonomisk hjælp til at konvertere varmforsyning til eventuelle sårbare husstande, der stadig har gasfyr.

Der bør derfor hurtigst muligt tilvejebringes en bred hjemmel til afkobling af alle danske gaskunder, hvorefter alle gaskunder i landet i løbet af 2026 modtager varsel om lukning af gasnettet. Dermed er der 10 år til at investere i alternativer og aktivere en

”beslutningspligt” hos den enkelte borger, når fjernvarme tilbydes. Ved 2035 kan der eventuel oprettes yderligere økonomisk hjælp til boligejere med de sidste gasfyr.

Figur 27.10 indeholder en fremskrivning med 100.000 gasfyr i husholdninger og 90.000 gasfyr til beboelse. Det bemærkes, at fremskrivningen ikke arbejder med den politiske målsætning i klimaaftalen for grøn strøm og varme fra 2022.

Det kan undre, hvorfor der ikke fremskrives ud fra at ramme den fulde udfasning af gasfyr i 2035. Hvorfor illustrerer KF24 en fremskrivning, der indebærer, at de politiske målsætninger allerede opgives 10 år før med begrundelsen, at; *”Det skyldes, at de resterende gasfyr er de sværeste/dyreste at udskifte. Det kan bl.a. opstå, hvis den geografiske beliggenhed ikke muliggør tilkobling til fjernvarme eller bygningens størrelse, hvilket påvirker omkostningen for opvarmning ved varmepumpe mm.”?*

Efter Dansk Fjernvarmes vurdering er et gasfyr højst lige så dyrt at udskifte i 2030 som i 2025. Og bygninger, der har svært ved at få installeret varmepumper på grund af størrelse, bliver heller ikke større efter 2030.

Klimafremskrivningen opgiver således ubegrundet de politiske målsætninger 10 år før indfrielse. Klimafremskrivningen bør udgøre en realistisk scenarieanalyse. Hvis ikke der er fagligt grundlag for fremskrivningen, bør den understøtte og underbygge de politiske målsætninger og sætte grafen til 0 gasfyr i 2035, evt. med en stiplede linje fra 2030 til 2035, således at grafen afspejler de politiske målsætninger, men at vejen dertil kræver nye initiativer for at komme i mål.

Vedr. kapitel 14 og 29: CCS

Dansk Fjernvarme er brancheorganisation for den danske fjernvarmesektor, herunder størstedelen af de danske kraftvarmeanlæg og affaldsenergianlæg. En lang række af medlemmerne i Dansk Fjernvarme har planer om etablering af CO₂-fangst og medlemskredsen har et samlet langsigtet potentiale for CO₂-fangst på op mod 6 mio. ton CO₂ per år ifølge tal fra Energistyrelsen.

Som brancheorganisation for over halvdelen af Danmarks samlede CO₂-fangstpotentiale støtter Dansk Fjernvarme op om den samlede udvikling indenfor CCUS i Danmark. Vi er derfor også positive overfor den politiske opbakning til CCUS, der er et nødvendigt værktøj, hvis vi skal nå de danske og internationale klimamål, herunder også regeringens målsætning om 110% reduktion i drivhusgasudledningen i 2050, der kræver et signifikant bidrag fra negative udledninger, som bl.a. kan opnås gennem fangst og lagring af biogen CO₂ fra anlæg i fjernvarmesektoren.

KF24 anvender de politisk fastsatte målsætninger for CO₂-reduktioner gennem CCS, der følger af de politisk aftalte støttepuljer. Det forventes således i KF24, at CO₂-reduktioner fra CCS følger de vurderinger, der er lagt til grund for puljerne i de bagvedliggende politiske aftaler. Dansk Fjernvarme anerkender, at CCS fortsat er et nyt marked, hvorfor det er svært på nuværende tidspunkt at vurdere, om projekter på sigt vil kunne etableres uden

statsstøtte. Vi vurderer dog, at der er en vis sandsynlighed for, at det kan blive tilfældet, efterhånden som markedet udvikles og rammevilkår og incitamentet kommer på plads. Her vil særligt udvikling af CO₂-lagring på land og CO₂-rørinfrastruktur kunne bidrage til at bringe omkostningerne ned, mens stigende CO₂-kvotepriser, modning af markedet for negative emissioner og fuld implementering af aftalen om grøn skattereform for industri m.v. vil kunne sikre de økonomiske incitamentet, der muliggør projekter uden statsstøtte. Såfremt dette bliver muligt, så vil bidraget til de danske CO₂-reduktioner være større end hvad der følger af de politisk afsatte støttepuljer. Vi ser derfor frem til at følge denne udvikling samt hvordan Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet inkluderer muligheden for etablering af CCS uden statsstøtte i model- og metodeudviklingen bag Klimafremskrivningen.

Dansk Fjernvarme noterer sig desuden, at det fremgår af kapitel 29 om CCS, at der som en del af KEFMs generelle model- og metodeudvikling er udviklet en model, der bl.a. vil blive anvendt til at skønne over effekten af tilskud til CCS. Det fremgår, at modellen estimerer en udbudskurve for CCS på baggrund af aggregerede business cases for de individuelle punktkilder, der tager højde for fremskrivningen af produktionen og værkernes geografiske placering i forhold til lagringsmuligheder for at tage højde for transportomkostninger. Det må derfor antages, at modellens resultat inkluderer specifikke placeringer af CO₂-fangstanlæg, hvilket vil være et interessant resultat at få frem.

Øvrige kommentarer

Vi står naturligvis til rådighed såfremt høringsvaret giver anledning til spørgsmål eller kommentarer.

Med venlig hilsen

Anita Day-Eskesen - *Chefkonsulent*

Dansk Fjernvarme

ade@danskfjernvarme.dk

Tlf.: +45 21943741